

udenrigspolitiske Stilling. Der er rettet Angreb paa denne Udtalelse, men jeg ser ikke ret Grunden dertil. Det, Ministeren udtalte, Kærnepunktet deri, det, mod hvilket Angrebet er rettet, var, at Ministeriets Bestræbelser gaa ud paa, at vi her i Danmark komme til at staa paa en god Fod med de andre Stater og skabe et godt Forhold til vore Naboer med fuld Bevarelse af vor Handlefrihed. Om den højtærede Minister havde sagt: med fuld Bevarelse af vor Uafhængighed i Stedet for Handlefrihed, havde det ikke gjort nogen Forandring i Sagen, Meningen vilde dog være den samme. Ikke sandt? Men hvorfor da strides om Ord, hvis Mening er given, og hvis Mening ikke lader sig omstøde, naar man ser hen til Forbindelsen, i hvilken Ordene ere brugt.

Man kan forstandigvis ikke forklare Udtalelsen derhen, at Danmark skal bestræbe sig for at komme til at staa paa en god Fod med de os omgivende Stater, skabe et godt Forhold til vore Naboer *med fuld Bevarelse af vor Handlefrihed til at alliere os med den ene mod den anden.* Den Mening kan man paa ingen Maade lægge ind i Udtalelsen. Det, der er ment med Udtalelsen, er den ligefremme og simple Ting: Vi skulle bestræbe os for at komme til at staa paa en god Fod med og skabe et godt Forhold til vore Naboer, uden at dette gode Forholds Udvikling *sker paa Bekostning af vor Uafhængighed eller Handlefrihed.* Det er det, der er ment med denne Udtalelse, og det forekommer mig, at hvis de Herrer virkelig havde næret nogen Frygt for, at denne Udtalelse var saa farlig, som man giver det Udseende af, at man tror, skulde de optræde lidt sagte, lidt stille i den Anledning og ikke understrege det, som de anse for et uheldigt Forhold. Men de troede saamænd ikke paa Faren, og derfor toge de paa Veje.

Som fremhævet af den højtærede Konseilspræsident, var der en særlig Anledning til netop at understrege dette med Uafhængigheden, Handlefriheden, nemlig at der i afvigte Foraar i et københavnsk Dagblad var fremme en Række Artikler, skrevne over Teksten: „Forsvarsminister J. C. Christensen vil værne Danmark ved et militært Samarbejde med Tyskland“, og det var ogsaa med Henblik derpaa, at det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard) rettede sin Forespørgsel til den højtærede Udenrigsminister. Jeg synes, der nok kunde være Anledning til i Besvarelsen at betone, at samtidig

med, at det er Danmarks Udenrigspolitik Opgave at komme i god og nær Forstaaelse og paa en venskabelig Fod med de os omgivende Stater, vore Nabofolk, kan denne Forstaaelse ikke ske paa Bekostning af vor suveræne Handlefrihed. De Herrer ere blevne forargede over dette Ord, hvis Mening er selvgiven i den Forbindelse, hvori det staaer. Ja, man kunde selvfølgelig have brugt Ordet „Uafhængighed“, men jeg ved ikke, om vi saaledes skulle give os til at rette paa Stil her inde.

De Herrer forargelse over Benyttelsen af dette Ord har nu givet den højtærede Konseilspræsident Lejlighed til saa skarpt og saa stærkt, som det er muligt, at sige, at vor Opgave er Neutralitet, fast bestemt og afgjort. Der er ingen, der har tvivlet om det, og der har ingen Grund været til at tvivle om det, men de Herrer have fremkaldt en yderligere Udtalelse i saa Henseende, og for saa vidt kan man jo sige, at de have gjort nogen Gavn. Men hvis de have troet, der laa en Fare i den af Udenrigsministeren fremsatte Udtalelse, vil jeg tro, at de vare optraadte med noget mere Stiltfærdighed, end de have gjort.

Det er de Bemærkninger, jeg finder Anledning til at gøre overfor de Udtalelser, der ere faldne, siden jeg sidst havde Ordet.

Jeg skal endnu blot tilføje eet, og det er, at naar det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard) knyttede nogle Udtalelser til Spørgsmaalet om Samarbejde, Støtte for Regeringen og Samarbejde med Venstrereformpartiet, er det jo ikke noget nyt, naar jeg nu her siger, at vi fra Venstrereformpartiets Side paa skønne og anerkende ethvert Bevis paa loyalt Samarbejde. Saadanne Beviser saa vi i forrige Rigsdagssamling i betydelig Grad hos det ærede Medlems Gruppe, og jeg tvivler ikke om, at Beviserne ogsaa ville foreligge i denne Samling. Jeg kan forsikre de Herrer, at denne Holdning fra deres Side skal blive mødt med den Holdning fra vor Side, som deres Støtte gør Krav paa.

Mads Larsen: Naar det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen) lige i Slutningen af sit Foredrag fremsatte det Spørgsmaal: Hvad vil der ske, hvis det Forligstilbud bliver gennemført, som der er blevet rettet saa stærke Angreb paa Reformpartiet for? og saa svarede, at der vil ske det, at Husmænd og Gaardmænd faa nøjagtig Ligestilling i Kommunerne, vil jeg dertil sige, at det er rigtigt formelt set,